

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.449/2011/5. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a dr. Kiss Attila (címe) ügyvéd által képviselt **perújító felperes** (címe) perújító felperesnek, a személyesen eljáró **I. rendű perújított alperes** (címe) I. rendű és **II. rendű perújított alperes** (címe) II. rendű perújított alperesekkel szemben elszámolás iránt indított újított perében a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 3.P.20.197/2011/8. számú ítélete ellen a perújító felperes részéről 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

Ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy a Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.368/2009/6. szám alatti jogerős ítéletét tartja fenn hatályában.

Kötelezi a perújító felperest, hogy térítsen meg az államnak - az illetékes állami adóhatóság felhívására az abban megjelölt módon és határidőn belül - 480 000 (négy száznyolcvanezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A perújító felperes leánya a perújított I. rendű alperes, akinek az élettársa a perújított II. rendű alperes. A perújító felperes 2005. június hónapig **"V-n"** élt nyugdíjasként, akinek a perújított alperesek javasolták: költözzön közelebb hozzájuk, hogy gondozni tudják. Emiatt adta el a **"v-i"** lakóházát, két víkendházát, pónilovát, hintóját, szánkóját, majd az ebből befolyt összeget pénzintézeteknél helyezte el. Előadása szerint a perújított alpereseknek 8 000 000 Ft-ot adott át, hogy abból részére ingatlant vásároljanak és újítsanak fel a megmaradó összeggel való elszámolás terhe mellett.

Ezen 8 000 000 Ft visszafizetése iránt indított pert a perújító felperes a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság előtt a 4.P.20.242/2008. szám alatt, amely keresetet az eljáró bíróság elutasított. Az ítéleti tényállás szerint a perújító felperes a "**v-i**" ingatlanért és a pónifogatért kapott vételárat egyéb megtakarításaival együtt, mindösszesen 5 700 000 Ft-ot az általa és a perújított I. rendű alperes által közösen nyitott OTP számlára utalta át három részletben. Ebből került megvásárlásra az "**o-i**" ingatlant 3 400 000 Ft-ért, amelynek felújítása 800 000 -1 000 000 Ft-ba került. A számlán visszamaradt 1 500 000 Ft, tehát 5 900 000 Ft tekintetében megtörtént az elszámolás, ami több mint a számlán elhelyezett összeg, ezért került a kereset elutasítására sor.

A Debreceni Ítéltábla a Pf.II.20.368/2009/6. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az adott jogvitában lehetséges valamennyi bizonyítást lefolytatta, ám a felperes nem tudta bizonyítani sem 8 000 000 Ft, sem 12 000 000 Ft, sem 5 700 000 Ft meglétét, illetőleg ezen összegek perújított alperesek részére történt átadását. A jogerős másodfokú ítéletet a perújító felperes jogi képviselője 2009. augusztus hó 31. napján átvette.

A perújító felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán a Legfelsőbb Bíróság a Pfv.VI.22.077/2009/7. számú ítéletében a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A perújító felperes 2010. október hó 29. napján terjesztette elő a perújítási kérelmét, amelyben előadta, hogy az alapper tárgyalásán nem volt jelen, ám ha ott lett volna, el tudta volna mondani a számára kedvezőbb ítéletet eredményező alábbi tényeket:

- a pónifogatot az I. rendű alperes adatta el vele 900 000 Ft-ért, amely pénzt is őt tette el,
- négy havi nyugdíját is felvették,
- a vásárokon vásárolt ruhát, cipőt, fűszert, fakanalat, étkészletet is elvitték,
- nem mostak, főztek és takarítottak rá, de a centrifugáját elvitték,
- annak ellenére, hogy a lakást felújították, az rosszabb állapotba került, mint előtte volt;

mindezekre tekintettel kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a keresetének való helytadást.

Az elsőfokú bíróság a 4. sorszám alatt meghozott végzésével a perújítási kérelmet idézés kibocsátása nélkül elutasította a hiánypótlási kötelezettség elmulasztása miatt. A végzés ellen a perújító felperes részéről előterjesztett fellebbezés folytán a Debreceni Ítéltábla a Pf.I.20.024/2011/2. szám alatt meghozott végzésében az elsőfokú bíróság végzését megváltoztatta és a perújítási kérelem idézés kibocsátása nélküli elutasítását mellőzte. Ennek indoka az volt, hogy a perújítási kérelem a Pp. 264. §-a szerint tárgyalás kitűzése nélkül, hivatalból akkor utasítható el, ha azt a megtámadott ítélet jogerőre emelkedésétől számított öt év elteltével terjesztették elő, továbbá idézés kibocsátása nélkül akkor, ha az a hiánypótlás elmulasztása miatt nem bírálható el. Mivel a perbeli esetben a perújítási kérelem hivatalból vagy idézés kibocsátása nélkül történő elutasításának egyik feltétele sem volt adott, ezért került sor az elutasítás mellőzésére azzal, miszerint az elsőfokú bíróságnak mindenekelőtt a perújító felperes által kért költségkedvezmény kérdésében kell döntenie, majd ennek eredményéhez képest kerülhet sor a perújítási kérelem idézés

kibocsátása nélküli elutasítására (amennyiben a perújító felperes személyes költségmentességben, avagy személyes illetékfeljegyzési jogban nem részesül és az eljárási illetéket sem rója le), vagy pedig tárgyaláson annak megengedhetőségéről való döntés meghozatalára, illetve a perújítás érdemében való tárgyalásra. A másodfokú végzés indokolása tartalmazta azt is, hogy a perújítási kérelemből kitűnően a perújító felperes az annak alapjául szolgáló tényekről már az alapperben is tudott, ám azokat állítása szerint azért nem adta elő, mert a tárgyaláson a jegyzőkönyvben rögzítettekkel ellentétben nem volt jelen. Ennek megfelelően ezekről a tényekről a jogerős ítélettől számított hat hónapnál régebben szerzett tudomást. Az a körülmény pedig, hogy a perújító felperes által hivatkozott tényeket az eljáró bíróságok elbírálták-e, a perújítási kérelem megengedhetősége, annak érdemi tárgyalásra való alkalmassága szempontjából van jelentősége, amelyre vonatkozó döntés kizárólag tárgyaláson hozható meg (Pp. 266. §-a), ami a perújítási kérelem idézés kibocsátása nélkül történő elutasítását értelemszerűen kizárja.

Az ekként folytatott elsőfokú eljárásban a perújított alperesek a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérték.

Az elsőfokú bíróság a 8. sorszám alatt meghozott ítéletében a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Pf.VI.22.077/2009/7. számú 2010. június hó 8. napján meghozott, a Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.368/2009/6. számú 2009. július hó 2. napján meghozott és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 4.P.20.242/2008/16. számú 2009. április hó 1. napján meghozott ítéleteit hatályában fenntartotta, valamint kötelezte a perújító felperest, hogy térítsen meg az államnak külön felhívásra 480 000 Ft perújítási eljárási illetéket.

Határozatának indokolása szerint a másodfokú bíróság végzése a számára kötelező volt, ezért „azt kellett egybevetnie az alapperben lefolytatott bizonyítással, hogy a perújító felperest meghallgatták-e az alapperben, vagy sem”. A másodfokú bíróság eljárásjogi kötelező rendelkezése alapján bocsátkozott tehát a perújítási kérelem érdemi vizsgálatába, amelynek során megállapította, hogy a perújítási kérelem nem tartalmaz olyan új tényt és körülményt, amely valóságának bizonyítása esetén a perújító félre kedvezőbb határozatot eredményezne, ezért a jogerős ítéletet a hatályában fenntartotta. Ebből a szempontból - figyelemmel a másodfokú bíróság végzésében kifejtettekre - új ténynek azt a perújító felperesi nyilatkozatot vette, hogy ő a tárgyalásokon nem volt jelen, amely előadás valótlannak bizonyult.

A Pp. 266. §-ának (1) bekezdése lehetővé teszi a perújítási kérelem alapján azt, ha a bíróság a perújítást megengedhetőnek találja, hogy a tárgyalást érdemben lefolytassa és ennek eredményeként a perújítási kérelem korlátai között azt újból tárgyalja. Ha a bíróság az állított tények valóságának vizsgálatába bocsátkozott, akkor már nem tekintheti érdemi tárgyalásra alkalmatlannak a kérelmet. A megengedhetőség kérdésében való állásfoglalásnak az a feltétele, hogy a perújító fél tényt jelöljön meg, s ne csak általánosságban hivatkozzon az alapperben már megjelölt és elbírált tényekre. Ezért hívta fel az elsőfokú bíróság a perújító felperest kétszer is, amire a perújító felperes válasza az volt, hogy nincs új tény és körülmény, nincs bizonyíték. A bíróságnak az érdemi vizsgálatot követően már ítélettel kell döntenie.

Az a perújítási tényállítás, hogy a perújító felperes nem volt jelen a tárgyalásokon, valótlan volt, ugyanakkor a készpénz meglétére és átadására vonatkozóan semmilyen új adat nem merült fel, ezért az elsőfokú bíróság a Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati eljárásban hozott, a másodfokú bíróság fellebbezési eljárásban hozott, illetőleg a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság által az elsőfokú eljárásban hozott ítéleteit hatályában fenntartotta.

A perújító felperes a részére engedélyezett személyes illeték-feljegyzési jog miatt le nem rótt eljárási illetéket a pervesztessége folytán köteles megtéríteni. A perújított alpereseknek költségigénye nem volt, így e tárgyanban rendelkezni nem kellett.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a perújító felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az ítélet megváltoztatásával a perújítási kérelmének történő helyt adást kérte. Előadása szerint ugyan nem tudott új bizonyítékot produkálni állításának alátámasztására, ám a bizonyítás eddigi anyaga alkalmas a kérelme megalapozására.

A perújított alperesek fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

Az ítélet tábla a fellebbezést a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és azt alaptalannak találta a következők szerint:

A perújító felperes a perújítási kérelmét arra alapította, hogy az alapperben az általa a perújítási kérelmében megjelölt konkrét (s fentebb részletesen ismertetett) tényeket a javára nem vették figyelembe, márpedig az esetben számára kedvezőbb ítélet született volna. Nincs szó tehát az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben arról, hogy a perújító felperes csak általánosságban hivatkozott volna az alapperben már megjelölt és elbírált tényekre, ami akadályát képezte a megengedhetőség kérdésében való állásfoglalásnak. A perújító felperes a perújítási kérelmét az egyes elbírálni kért tények feltüntetése mellett a Pp. 260. §-a (1) bekezdésének a) pontjára alapította, amely rendelkezés szerint a jogerős ítélet ellen perújításnak van helye, ha a fél oly tényre vagy bizonyítékra, illetőleg olyan jogerős bírói vagy más hatósági határozatra hivatkozik, amelyet a bíróság a perben nem bírált el, feltéve, hogy az elbírálás esetén reá kedvezőbb határozatot eredményezhetett volna.

Annak a kérdésnek a megítélése, hogy a perújító felperes által a kérelme alapjául megjelölt tények ennek a feltételnek megfeleltek-e, azaz azokat az alapperben nem bírálták el, s azok elbírálásuk esetén számára kedvezőbb határozat meghozatalát eredményezték volna, továbbá adottak-e a Pp. 260. §-ának (2) bekezdésében (az (1) bekezdés a) pontja alapján a felek bármelyike csak akkor élhet perújítással, ha az ott említett tény, bizonyítékot vagy határozatot a korábbi eljárás során hibáján kívül nem érvényesíthette) és a Pp. 261. §-ának (1) bekezdésében (a perújítási kérelem előterjesztésének határideje hat hónap; ezt a határidőt a megtámadott ítélet jogerőre emelkedésétől, ha pedig a perújítás okáról a fél csak később szerzett tudomást, vagy csak később jutott abba a helyzetbe, hogy perújítással élhessen, ettől az időponttól kell számítani) írt feltételek, a perújítás megengedhetősége körében, tárgyaláson kell elbírálni.

Az ítélet tábla a korábban meghozott végzésében nem utasította az elsőfokú bíróságot a perújítási kérelem érdemben történő elbírálására, hanem mindössze arra, mivel a költségkedvezmény megadása vagy az eljárási illeték lerovása esetén nem kerülhet sor a perújítási kérelem idézés kibocsátása nélkül történő elutasítására, hogy tárgyalást kell tartani, mert a Pp. 266. §-ának (1) bekezdéséből következően csak a tárgyaláson foglalhat állást a bíróság a perújítási kérelem megengedhetőségéről, s igenlő esetben kerülhet sor annak érdemi elbírálására.

Ez a másodfokú végzés tartalmazott utalást arra nézve is, hogy a perújítási kérelem egyrészt elkésztett (a Pp. 261. §-ának (1) bekezdése szerinti hat hónapos határidőt ugyanis nem a felülvizsgálati eljárásban meghozott ítélet, hanem a jogerős másodfokú ítélet kézhezvételétől, esetünkben 2009. augusztus hó 31. napjától kellett számítani, amelyhez képest határidőn kívül került előterjesztésre a perújítási kérelem), másrészt nem felelt meg a Pp. 260. §-a (1) bekezdésének a) pontjában és a (2) bekezdésében előírt feltételnek, lévén a perújító felperes a kérelme alapjául megjelölt tényekre már az alapperben is hivatkozott, illetve azt önhibájából mulasztotta el. Az elsőfokú bíróságnak ezért a megengedhetőség vizsgálata körében ezen kérdéseket illetően kellett volna állást foglalnia, s külön végzés meghozatala nélkül a tárgyalás érdemben való folytatására csak akkor kerülhetett volna sor, ha a perújítási kérelem megengedhető lett volna (Pp. 266. §-ának (2) bekezdése).

Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a perújító felperes azon előadását tekintette az általa állított és a perújítás alapjául szolgáló új ténynek, hogy ő nem volt jelen az alapperben megtartott tárgyalásokon. A perújítási kérelem alapjául szolgáló konkrét tényállítások azok voltak, hogy a pónifogatot a perújított I. rendű alperes adatta el vele 900 000 Ft-ért, amely pénzt is őt tette el, ahogy a négy havi nyugdíját is felvették, valamint a vásárokon vásárolt ruhát, cipőt, fűszert, fakanalat, étkészletet is elvitték, továbbá nem mostak, főztek és takarítottak rá, de a centrifugáját elvitték, illetőleg annak ellenére, hogy a lakást felújították, az rosszabb állapotba került, mint előtte volt. Az arra történő hivatkozás, hogy a perújító felperes az alapperben nem volt jelen a tárgyalásokon, nem a Pp. 260. §-a (1) bekezdésének a) pontja alá tartozó tényállítás volt, hanem a Pp. 260. §-ának (2) bekezdésére figyelemmel ezzel próbálta kimenteni az önhibáját a perújító felperes, ezzel magyarázta ugyanis, hogy az előbbi tényekre az alapperben miért nem hivatkozott. Ennek megfelelően a perújító felperesnek az alapperben megtartott tárgyalásokon való jelenlétének vizsgálata nem jelentette egyben a perújítási kérelem, illetőleg az abban megjelölt tények olyan érdemi vizsgálatát, ami már kizárta a megengedhetőség kérdésében való külön döntés meghozatalát, egyúttal szükségszerűvé téve ítélet hozatalát. Ellenkezőleg, a perújító felperes önhibájának kimentése körében hivatkozott körülmények meglétének vizsgálata nélkül nem lehetett volna a perújítási kérelem érdemi tárgyalásra való alkalmasságáról dönten. Ezzel ellentétes jogi álláspont ad absurdum oda vezetne, hogy az önhiba kimentésére előadott ok vizsgálata predesztinálná az ügy érdemi elbírálását és a perújítási kérelem tárgyában ítélet meghozatalát.

A perújítási kérelem a fentiek szerint hat hónapon kívül került előterjesztésre, tehát elkésztett, továbbá annak határidőben való előterjesztésekor sem lett volna alkalmas az érdemi tárgyalásra a Pp. 260. §-a (1) bekezdésének a) pontjában és a Pp. 260. §-ának (2)

bekezdésében írt feltételek hiányában, ezért ezen okok alapján azt a megengedhetőség körében el kellett volna utasítani, és a perújítás nem lett volna megengedhető.

A perújítás megengedhetőségének a feltételei tehát hiányoztak, ezért az elsőfokú bíróság akkor járt volna el helyesen, ha a perújítási kérelmet, mint érdemi tárgyalásra alkalmatlant a Pp. 266. §-ának (2) bekezdése alapján a tárgyaláson meghozott végzésében elutasította volna. Tekintettel azonban arra, hogy az elsőfokú bíróság a perújítást érdemben tárgyalta és érdemben határozott, ez annyiban kötötte az ítéletét is, hogy a továbbiakban már nem volt lehetősége a perújítási kérelmet a megengedhetőség körében elutasítani, hanem az első fokú érdemi határozatot ugyancsak érdemi határozattal kellett felülbírálnia. Az ítélet mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta azzal a szövegezésbeli pontosítással, hogy a Pp. 268. §-ából következően csupán a jogerős ítéletet tartotta fenn hatályában.

A perújító felperes a fellebbezési eljárásban is pervesztes lett, ám a perújított alpereseknek költsége nem merült fel, ezért ennek kérdésében rendelkezni nem kellett. A perújító felperes részére engedélyezett személyes illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 74. §-ának (3) bekezdése értelmében irányadó, a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján köteles megtéríteni az eredménytelenül fellebbező perújító felperes.

Debrecen, 2011. december hó 13. napján

dr. Bakó Pál sk. a tanács elnöke, dr. Drexlerné dr. Karcub Edit sk. bíró, dr. Riczu András sk. bíró

A kiadmány hitelül:

kiadó